

BIJLAGE: Reeds in gang gezette activiteiten

In deze bijlage geef ik aan welke acties met welke resultaten in 2013 en 2014 zijn uitgevoerd:

- *Ronde tafels met beroepsgroepen uit zorg en onderwijs*: er zijn in 2012 en 2013 verscheidene ronde tafels gehouden met beroepsgroepen, bij de laatste was het onderwijsveld ook betrokken. In deze ronde tafels zijn de problematiek en mogelijke oplossingsrichtingen verkend.
- *Kaarten Argumentenfabriek*: de Argumentenfabriek heeft met experts uit het veld twee kaarten opgesteld: één over de oorzaken van ongewenste/onnodige medicalisering en één over het voorkomen van ongewenste/onnodige medicalisering
- *Bijeenkomst met Allen Frances¹ 7 november 2013*: Allen Frances constateert dat de huidige financieringssysteematiek in de GGZ – een diagnose volgens de DSM is nodig voor een vergoeding van de behandeling – debet is aan overdiagnostiek en medicalisering. Er kan veel meer worden samengewerkt tussen de verschillende domeinen om kinderen en ouders anders te ondersteunen, dan alleen uit te gaan van medicalisering. Dan is het wel een uitdaging in het proces van de transformatie om naast meer generalistische wijze van werken ook de hoog opgeleide specialisten te behouden.
- *Internationale expertmeeting*: georganiseerd in mei 2014 om kennis op te halen uit Denemarken, Zweden, Vlaanderen en de Raad van Europa en over te dragen aan Nederlandse experts om zo tot een kruisbestuiving te komen. Het Deense actieplan ADHD onderscheidt drie typen interventies: algemene preventie, preventieve interventie en dwingende interventie. Het Deense actieplan focust op ontwikkeling in plaats van diagnoses. Medicatie is toegestaan, maar eerst moet de sociale en onderwijskundige benadering uitgeprobeerd zijn. In Zweden is een integrale aanpak ontstaan. In Zweden is een verplichte samenwerking tussen scholen, gemeenten en zorg. De onderwijssector is in de praktijk nog niet goed aangesloten. Er is discussie of scholen alleen moeten onderwijzen of dat ze ook over zorg gaan. In Vlaanderen maken ze nu de stap naar integraal werken, met meer nadruk op de verschillende disciplines, waaronder de (medisch) specialisten. In Vlaanderen zijn 100 'wrap-around-tafels' actief waarin benodigde zorg voor de kinderen besproken worden, waarover ouders en kinderen positief zijn. Aan deze tafels zitten alle betrokken disciplines. Het moeilijkste is niet om iedereen aan tafel te krijgen en verantwoordelijk te krijgen om tot een goed plan te komen, maar om iedereen enthousiast en betrokken te houden.
- *Integrale werkwijze*: een afspraak tijdens de laatste ronde tafel is dat de verschillende beroepsgroepen in zorg en onderwijs tot een integrale werkwijze zouden komen. Dit proces is door de beroepsgroepen voorlopig ingevuld met het opstellen van een intentieverklaring waarin de beroepsgroepen de intentie tot samenwerking uitspreken en hun achterbannen aanspreken.
- Sinds mei 2013 wordt in het kader van het ZONMw-programma *Goed Gebruik Geneesmiddelen* onderzoek verricht naar de lange termijn effecten van ADHD-medicatie. Het onderzoek wordt uitgevoerd door het UMCG en heeft een looptijd van 4 jaar.
- De *RUG* doet onderzoek naar het optimaal ontwikkelen en evalueren van onderdelen uit de stappen twee en vier van de Stepped Diagnosis aanpak: het ontwikkelen, bieden en valideren van onderbouwde en toegankelijke online

---

¹ Allen Frances is een Amerikaanse psychiater en professor, was lid van de DSM-III taakgroep en voorzitter van de DSM-IV taakgroep.

voorlichting en daarnaast het bieden van handvatten voor het omgaan met druk, dwars en dromerig kindgedrag.

Samenvattend:

In de afgelopen periode is het vraagstuk in verschillende gremia geagendeerd en besproken en er is aanvullende informatie verzameld. De komende periode zal benut worden om samen met de (medische) beroepsgroepen en het onderwijs de handen ineen te slaan en concrete stappen te zetten om de cultuurverandering tot stand te brengen die nodig is zodat de kinderen de zorg krijgen die zij nodig hebben om zich verder te kunnen ontwikkelen.